Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/668

2024 1 12

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2023 m. lapkričio 24 d.

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos įmonių darbo rinkos statistikos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 530/1999 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 450/2003 ir (EB) Nr. 453/2008

(CON/2023/38)

(C/2024/668)

Įžanga ir teisinis pagrindas

2023 m. spalio 12 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo Europos Sąjungos Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos įmonių darbo rinkos statistikos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 530/1999 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 450/2003 ir (EB) Nr. 453/2008 ([1]) (toliau – pasiūlytas reglamentas).

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi, nes pasiūlytame reglamente yra nuostatų, darančių įtaką ECB uždaviniams, susijusiems su statistinės informacijos rinkimu ir prisidėjimu derinant, kai tai yra būtina, statistikos rinkimo, kaupimo ir platinimo taisykles ir praktiką srityse, priklausančiose jo kompetencijos sritims pagal Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto (toliau – ECBS statutas) 5 straipsnį. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmu sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Bendros pastabos

Kad galėtų įvertinti ekonominius pokyčius valstybėse narėse atsižvelgiant į bendrą Europos pinigų politiką ir susijusį pagrindinį Europos centrinių bankų sistemos tikslą išlaikyti kainų stabilumą ([2]), ECB reikia informacijos apie laisvų darbo vietų lygį, darbo sąnaudų lygį ir sudėtį ir darbo užmokesčio struktūrą ir pasiskirstymą. Laiku teikiama informacija apie darbo rinkos sąlygas ir darbo užmokesčio pokyčius yra labai svarbi vertinant pagrindinį infliacinį spaudimą ir pagrindžiant su pinigų politika priimamus sprendimus. Laisvų darbo vietų statistika ir darbo sąnaudų tikslas yra išvardyti tarp pagrindinių Europos ekonominių rodiklių ([3]) ir jiems tenka svarbus vaidmuo oficialioje ekonominėje statistikoje, kuri naudojama vykdant pinigų ir ekonomikos politikos stebėseną. ECB pritaria pasiūlymui esamus su darbo rinkos statistika susijusius teisės aktus ([4]) pakeisti vienu reglamentu, kuris būtų taikomas visai įmonių darbo rinkos statistikai ([5]). Pasiūlyta platesnė įmonių darbo rinkos statistikos taikymo sritis nuo 2026 m. praturtintų šią statistiką ir ji būtų naudingesnė ECB vykdant stebėseną, vertinimą ir prognozavimą, taigi ir rengiant pinigų politikos sprendimus. Duomenų apie darbo sąnaudų indekso išankstinius įverčius teikimas ([6]) nuo 2026 m. taip pat vertinamas teigiamai, nes leistų daugiau svarbos suteikti šiam rodikliui analizuojant ir vertinant sąnaudų spaudimą, kurio priežastys gali būti susijusios su darbo sąnaudų pokyčiais.

([1]) COM (2023) 459 final.
([2]) Sutarties 127 straipsnio 1 dalies pirmas sakinys. Pagal Sutarties 127 straipsnio 1 dalies antrą sakinį taip pat reikalaujama, kad Eurosistema remtų Sąjungos bendrąsias ekonominės politikos kryptis, kad padėtų siekti Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje nustatytų Sąjungos tikslų.
([3]) COM (2002) 661 final.
([4]) 1999 m. kovo 9 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 530/1999 dėl darbo užmokesčio struktūros ir darbo kaštų statistikos (OL L 63, 1999 3 12, p. 6); 2003 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 450/2003 dėl darbo kaštų indekso (OL L 69, 2003 3 13, p. 1); ir 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 453/2008 dėl Bendrijos ketvirtinės statistikos apie laisvas darbo vietas (OL L 145, 2008 6 4, p. 234).
([5]) Pasiūlyto reglamento 1 straipsnis.
([6]) Pasiūlyto reglamento 5 straipsnis ir priedas.

2. **Konkrečios pastabos**

2.1. *Naujo duomenų teikimo apimtis ir kokybė*

Siūlomas viešojo sektoriaus ir mažųjų įmonių įtraukimas ([7]) į duomenų šaltinius, naudojamus rengiant įmonių darbo rinkos statistiką, labai pagerintų atitinkamos įmonių darbo rinkos statistikos aprėptį ir reprezentatyvumą. Tai taip pat pagerintų duomenų rinkimo suderinimą ir taip sudarytų sąlygas geriau palyginti laisvų darbo vietų statistikos ir darbo sąnaudų indekso pokyčius įvairiose šalyse. ECB siūlo pasiūlytame reglamente ([8]) aiškiai nustatyti reikalavimą pateikti informaciją, kuri leistų suprasti metodikos ar tiriamosios visumos imties pokyčių poveikį (pavyzdžiui, tinkamą ankstesnių duomenų kiekį, kuris gali būti grindžiamas įverčiais, pakaitiniais duomenimis ir kitais duomenų šaltiniais ([9])). Komisija įgyvendinimo akte turėtų nurodyti išsamią informaciją apie tokius duomenis kartu su kitais duomenų reikalavimais ([10]).

2.2. *Teikimo savalaikiškumas*

Siūlomas darbo sąnaudų indekso išankstinių įverčių pateikimas iš esmės pagerintų dabartinę informacijos teikimo tvarką. Ypač svarbu, kad gerinamas šių įverčių savalaikiškumas, nes šiuo metu nėra suderintų mėnesinių rodiklių apie darbo užmokesčio pokyčius visose valstybėse narėse. 2010 m. ESS nacionalinėse sąskaitose ([11]) skelbiama ketvirčio informacija apie atlygį darbuotojams leidžia darbo užmokesčio pokyčius įvertinti pavėluotai. Todėl darbo sąnaudų indekso išankstinių įverčių paskelbimas būtų pirmoji turima informacija apie ketvirčio darbo užmokesčio pokyčius. Greta šiuo metu siūlomų palyginti nedidelių pakeitimų būtų sveikintina toliau tobulinti darbo užmokesčio tyrimo struktūros duomenų perdavimo datas.

2.3. *Statistinio vieneto apibrėžtis*

Siekiant kuo labiau suderinti statistikos tvarką, ECB mano, kad statistinio vieneto apibrėžtis ([12]) yra labai svarbi rengiant Europos statistiką ir konkrečiai įmonių darbo rinkos statistiką. Siekiant išvengti dubliavimosi ir trūkstamų elementų, visų pirma tais atvejais, kai įmonės ([13]) turi vietinius vienetus ([14]) daugiau nei vienoje valstybėje narėje, svarbu, kad būtų nustatyta konkreti duomenų rinkimo iš įmonių arba vietinių vienetų tvarka.

Kai ECB rekomenduoja iš dalies keisti pasiūlytą reglamentą, konkretūs redagavimo pasiūlymai kartu su aiškinamuoju tekstu pateikiami techniniame darbo dokumente. Techninis darbo dokumentas anglų kalba paskelbtas interneto svetainėje „EUR-Lex“.

Priimta Frankfurte prie Maino 2023 m. lapkričio 24 d.

ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE

([7]) Pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktis ir c punkto i papunktis ir 6 straipsnio 2 dalis.
([8]) Konkrečiai pasiūlyto reglamento 8 straipsnio 2 dalyje.
([9]) Pasiūlyto reglamento 3 straipsnio 1 dalies c punktas.
([10]) Pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 7 dalis.
([11]) Pagal 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL L 174, 2013 6 26, p. 1) 4 skyriaus A priedo D.1 dalį.
([12]) Kaip apibrėžta pasiūlyto reglamento 2 straipsnio 1 punkte.
([13]) Kaip apibrėžta pasiūlyto reglamento 2 straipsnio 2 punkte.
([14]) Kaip apibrėžta pasiūlyto reglamento 2 straipsnio 3 punkte.